

2001/27 Div

UITSpraak Nr. 2001/27 Div

in de klacht nr. 094.00

ingediend door:

hierna te noemen 'klager',

tegen:

hierna te noemen 'verzekeraar'.

De Raad van Toezicht Verzekeringen heeft kennis genomen van de schriftelijke klacht, alsmede van het daartegen door verzekeraar gevoerde schriftelijke verweer.

Uit de stukken is, voor zover voor de beoordeling van de klacht van belang, het navolgende gebleken.

Inleiding

Klager, exploitant van kermisattracties, heeft bij verzekeraar met ingang van 14 januari 1999 een 'casco verzekering kermisattractie' gesloten. De verzekering is tot stand gekomen door bemiddeling van een makelaar en dekt onder meer het risico van brand. Het polisblad vermeldt dat verzekerd zijn een viertal nader omschreven kermisattracties voor verzekerde bedragen van in totaal f 520.000,-

Op 6 april 1999 is brand uitgebroken in een loods van klager waar de kermisattracties waren opgeslagen. Als gevolg daarvan zijn de loods en de kermisattracties verloren gegaan.

Bij brief van 2 september 1999 heeft verzekeraar zich op het standpunt gesteld dat de schade niet voor vergoeding in aanmerking komt. Bij brief van 16 februari 2001 aan de advocaat van klager heeft verzekeraar zijn standpunt herzien.

De klacht

De onderhavige cascoverzekering is tot stand gekomen nadat een door verzekeraar ingeschakelde expert de kermisattracties had geïnspecteerd en gewaardeerd. De waarden van de verzekerde objecten staan in het polisblad vermeld. Aangezien deze deskundige ook door klager is geaccepteerd, is sprake van een taxatie als bedoeld in artikel 275 van het Wetboek van Koophandel.

In de brief van 2 september 1999 heeft verzekeraar medegedeeld dat hij niet tot uitkering is gehouden. Verzekeraar heeft aangevoerd dat hij bij het aanvragen van de onderhavige verzekering niet juist is geïnformeerd over het strafrechtelijke verleden van klager en over de ouderdom van een aantal kermisattracties. Voorts zou zijn gebleken dat schade is geclaimd onder een

2001/27 Div

aansprakelijkheidsverzekering en zou klager niet de normale voorzichtigheid hebben betracht. Ook zijn er volgens verzekeraar tijdens het onderzoek naar de schadeoorzaak onware en tegenstrijdige verklaringen afgelegd.

In de correspondentie die daarop met verzekeraar is gevoerd, heeft de makelaar namens klager aan verzekeraar medegedeeld dat de gehanteerde argumenten om niet tot uitkering over te gaan niet zijn gestoeld op feitelijkheden en niet van dien aard zijn dat een afwijzing van de claim gerechtvaardigd is. Verzekeraar is er door de makelaar op gewezen dat het door klager ingevulde aanvraagformulier een eigen formulier van de makelaar is, dat door verzekeraar eerst na het ontstaan van de schade is opgevraagd en derhalve bij het aangaan van de verzekering geen enkele rol heeft gespeeld. Een en ander is volgens klager duidelijk gebleken uit een op zijn verzoek gehouden voorlopig getuigenverhoor. Het strafrechtelijke voorval waarnaar in het aanvraagformulier wordt gevraagd, betreft de wapenwetgeving en viel buiten de in het formulier genoemde periode van acht jaar. Klager beschikte en beschikt over een wapenvergunning. Het beroep van verzekeraar op verzwijging van het strafrechtelijke verleden is buitenproportioneel, aangezien het gaat om een feit van geringe strafrechtelijke verwijtbaarheid dat is gepleegd meer dan acht jaar geleden.

Klager heeft zich verbaasd over het vervolgens door verzekeraar ingenomen standpunt dat uit een brief van verzekeraar aan de (voorganger van) de makelaar blijkt dat het invullen van een aanvraagformulier bij het verzekeren van kermisattracties verplicht was gesteld. De makelaar heeft er evenwel op gewezen dat die verplichting slechts betrekking had op AVB-verzekeringen. Klager meent dat, ook indien de makelaar zich niet aan een afspraak met verzekeraar zou hebben gehouden, verzekeraar zich daarop niet jegens klager mag beroepen.

Een onwelwillende en negatieve houding van verzekeraar jegens klager komt ook tot uiting in de ongedateerde en ongetekende brief waarin wordt medegedeeld dat de AVP-polis van klager met ingang van 1 oktober 2000 wordt beëindigd. Het is onbehoorlijk om zonder enige motivering gebruik te maken van het recht om een verzekering op te zeggen.

Opmerkelijk is dat de makelaar en diens voorganger zich in dezen achter klager scharen en dat de verzekeraar van de loods, na het gebruikelijke onderzoek naar de brand, zonder mankeren tot uitkering is overgegaan. Klager ziet zich geconfronteerd met een verzekeraar die voortdurend niet houdbare standpunten inneemt en telkens met nieuwe argumenten komt. Klager kan niet inzien dat hij de dupe moet worden van een meningsverschil tussen de makelaar en verzekeraar. Daar komt bij dat de onderhavige verzekering betrekking heeft op de bedrijfsmiddelen van klager. Het tenietgaan daarvan raakt klager in zijn bestaanszekerheid. Ook vanuit dit oogpunt bezien heeft klager recht op een zorgvuldige bejegening door verzekeraar.

Het standpunt van verzekeraar

Klager heeft op 11 januari 1999 een aanvraagformulier voor de onderhavige cascoverzekering ingevuld en ondertekend. Daarin wordt expliciet gevraagd naar een strafrechtelijk verleden met betrekking tot voorvallen in de voorgaande acht jaar. Deze vraag is door klager met 'nee' beantwoord. Nadat de brandschade

2001/27 Div

was voorgevallen, is gebleken dat klager op 4 februari 1992 door de politierechter is veroordeeld tot een voorwaardelijke gevangenisstraf van een maand wegens overtreding van de artikelen 13 en 14 van de Wet wapens en munitie. Verzekeraar heeft daarop bij brief van 2 september 1999 laten weten dat dekking werd geweigerd.

Uit de klacht begrijpt verzekeraar dat klager van mening is dat het verzekeraar niet vrij stond of vrij staat een beroep te doen op artikel 251 van het Wetboek van Koophandel en dat de goede naam van het verzekeringsbedrijf ook door de verdere behandeling van de zaak zou zijn geschaad.

Het aanvraagformulier werd op 11 januari 1999 ingevuld. Weliswaar zijn de feiten waarvoor klager op 4 februari 1992 werd veroordeeld gepleegd in september 1990, maar dit neemt niet weg dat de veroordeling nog geen zeven jaar vóór het invullen van het formulier plaatsvond. Klager had verzekeraar over de veroordeling moeten inlichten.

Voorts heeft klager gesteld dat verzekeraar geen beroep toekomt op het aanvraagformulier, omdat het een eigen formulier van de makelaar is, dat onverplicht is ingevuld en bij de beoordeling van het risico geen rol zou hebben gespeeld. Met de makelaar zijn in februari 1997 heldere afspraken gemaakt waarbij is bepaald dat het invullen en ondertekenen van een aanvraagformulier verplicht was voor nieuwe relaties die kermisattracties wilden verzekeren. Verzekeraar betwist dat de afspraak met de makelaar slechts betrekking had op AVB-verzekeringen. Voorts was klager ter zake van kermisattracties voor verzekeraar een nieuwe relatie; hij viel niet onder de groep van verzekerden van kermisattracties waarvoor verzekeraar met de makelaar andere afspraken had gemaakt. Uit het proces-verbaal van het voorlopig getuigenverhoor (waarbij een medewerker van de makelaar is gehoord) blijkt dat de inhoud van het aanvraagformulier wel degelijk een rol heeft gespeeld bij de beoordeling en acceptatie van het risico. Indien klager de vraag naar het strafrechtelijke verleden met 'ja' had beantwoord, zou de makelaar met verzekeraar contact hebben opgenomen. In dat geval zou verzekeraar niet tot het sluiten van de onderhavige verzekering zijn overgegaan.

Onjuist is de stelling van klager dat een taxatie van de kermisattracties heeft plaatsgevonden op de wijze als bedoeld in artikel 275 van het Wetboek van Koophandel. Aan de vereisten van een polis met vaste taxatie is niet voldaan. Verzekeraar heeft nimmer een overeenkomst op zodanige basis willen sluiten.

Het commentaar van klager

Naar aanleiding van het verweer van verzekeraar heeft klager zijn klacht gehandhaafd.

Het nadere standpunt van verzekeraar

Verzekeraar heeft de advocaat van klager bij brief van 16 februari 2001 bericht dat hij zijn standpunten inzake de vermeende verzwijging, de vermeende onjuiste opgaven en het beroep op onvoldoende zorg prijsgeeft. Verzekeraar heeft hieraan toegevoegd dat de schade niet is vastgesteld, omdat de door verzekeraar ingeschakelde expert en klager niet tot overeenstemming zijn gekomen. Uit het dossier van verzekeraar blijkt, zo stelt hij, dat de expert wilde

2001/27 Div

uitgaan van een schade van f 319.000,- en dat klager minimaal een bedrag van f 350.000,- wenste. Verzekeraar heeft klager aangeboden om te onder-handelen over een schaderegeling tussen beide bedragen, te vermeerderen met de wettelijke rente vanaf 2 september 1999 (de datum van afwijzing) en de redelijke kosten van rechtsbijstand over de periode waarin verzekeraar in verzuim is. Verzekeraar heeft daarbij aangegeven 10% van het schadebedrag niet redelijk te achten, daar hij zelf een bedrag van f 23.000,- aan advocaat-kosten in de periode na 2 september 1999 heeft gependeed. Verzekeraar gaat hierbij uit van de veronderstelling dat een door klager ter zake van de kosten van rechtsbijstand te vorderen redelijk bedrag in dezelfde orde van grootte zou moeten liggen.

Voorts heeft verzekeraar aan klager de mogelijkheid aangeboden om op kosten van verzekeraar een contra-expert in te schakelen voor de vaststelling van de schade, indien klager zich niet zou kunnen vinden in het hiervoor bedoelde aanbod.

Daarnaast heeft verzekeraar het aanbod gedaan de AVP-verzekering in kracht te herstellen indien klager dat wenst, en heeft verzekeraar verontschuldigen aangeboden voor de wijze van schadebehandeling.

Met betrekking tot de gestelde deskundigentaxatie heeft verzekeraar in de genoemde brief nog aangevoerd dat de door klager opgegeven verzekerde bedragen door de expert van verzekeraar zijn gecontroleerd en dat verzekeraar en klager nimmer zijn overeengekomen de waarde van de verzekerde zaken vooraf te laten vaststellen door de expert. Er is dan ook geen sprake van een 'benoeming door partijen' als bedoeld in artikel 275 K. Voorts is er geen sprake van een waardevaststelling vooraf door een vaststellingsovereenkomst. In de polis is geen melding gemaakt van een (deskundigen)taxatie. De polis-voorwaarden bepalen dat de schade wordt vastgesteld op basis van dag-waarde. Verzekeraar is van mening dat klager recht heeft op vergoeding van de dagwaarde. Aan klager zal, zo schrijft verzekeraar, een bedrag van f 319.000,- worden betaald, te vermeerderen met de wettelijke rente daarover vanaf 2 september 1999, alsmede een bedrag van f 23.000,- wegens kosten van rechtsbijstand.

Het nadere commentaar van klager

Naar aanleiding van het nadere standpunt van verzekeraar heeft klager zijn klacht gehandhaafd dat hij door verzekeraar op onzorgvuldige wijze is behandeld en bejegend. Verzekeraar komt volgens klager ten onrechte niet tegemoet aan de vordering tot uitkering van de gehele schade en miskent artikel 275 van het Wetboek van Koophandel. Onjuist is dat de expert wilde uitgaan van f 319.000,-. Ook de bewering dat klager wilde uitgaan van f 350.000,- is niet correct. Klager blijft van mening dat de expert van verzekeraar - als bij uitstek deskundige - een voortaxatie heeft gedaan in de zin van artikel 275 K. Klager komt derhalve een bedrag toe van in totaal f 520.000,- vermeerderd met de wettelijke rente en de kosten van rechtsbijstand.

Het oordeel van de Raad

1. Klager heeft zich op het standpunt gesteld dat partijen zijn overeengekomen de waarde van de verzekerde kermisattracties vooraf door een door hen benoemde

2001/27 Div

deskundige te doen vaststellen, zoals bedoeld in artikel 275 van het Wetboek van Koophandel. Klager heeft daartoe aangevoerd dat de kermisattracties zijn gewaardeerd door een door verzekeraar ingeschakelde expert die ook door hem (klager) als deskundige is aanvaard. Verzekeraar heeft betwist dat partijen te zamen een deskundige hebben benoemd.

2. Uit het aan de Raad overgelegde 'inspectierapport' dat is opgemaakt door de hiervoor bedoelde expert, blijkt niet dat deze de verzekerde objecten heeft getaxeerd. De expert heeft in zijn rapport vermeld dat hij de verzekerde waarden bij inspectie in december 1998 en februari 1999 als voldoende heeft beschouwd. In het polisblad is niet vermeld dat een deskundigentaxatie heeft plaatsgehad, terwijl in de bij de polis behorende 'speciale voorwaarden verzekering kermisattractie' is bepaald dat bij totaal verlies de dagwaarde direct voor het ontstaan van de schade onder aftrek van de restant waarde wordt vergoed. Uitgaande van dit een en ander is verdedigbaar het standpunt van verzekeraar dat partijen niet zijn overeengekomen de waarde van de kermis-attracties vooraf te doen waarderen door een door hen benoemde deskundige, nog daargelaten dat de stelling van klager dat de expert van verzekeraar ook door hem als deskundige is aanvaard op zich niet voldoende is om daaruit af te leiden dat partijen een taxatie als bedoeld in artikel 275 van het Wetboek van Koophandel zijn overeen-gekomen.

3. Uit hetgeen hiervoor onder 1. en 2. is overwogen volgt dat de klacht, voorzover deze inhoudt dat verzekeraar niet het door klager als getaxeerde waarde beschouwde bedrag van f 520.000,- heeft uitgekeerd, ongegrond is.

4. Verzekeraar heeft in reactie op het commentaar van klager in zijn onder Inleiding genoemde brief van 16 februari 2001 aan de advocaat van klager alsnog erkend – en toegelicht - dat zijn aanvankelijke standpunten met betrekking tot de vermeende verzwijging, onjuiste opgaven en onvoldoende zorg niet houdbaar waren. Hij heeft klager aangeboden verder te onderhandelen over de schade aan de kermisattracties met als uitgangspunt de blijkens zijn aantekeningen in zijn dossier aanvankelijk ingenomen posities van respectievelijk een aanbod door verzekeraar van f 319.000,- tegenover een vraag van klager van ten minste f 350.000,-. Als alternatief heeft verzekeraar klager aangeboden om alsnog op kosten van hem, verzekeraar, een contra-expertise te laten verrichten. Vooruitlopend op dit een en ander heeft verzekeraar klager f 319.000,- betaald, alsmede de wettelijke rente over dit bedrag en een - door klager niet bestreden – bedrag wegens kosten van rechtsbijstand van klager. Ook heeft verzekeraar klager aangeboden om, indien deze zulks wenst, de opzegging van de AVP-verzekering ongedaan te maken. Ten slotte heeft verzekeraar aan klager zijn verontschuldigen aangeboden voor de wijze van schade-behandeling.

5. Klager heeft de juistheid bestreden van de bedragen die verzekeraar heeft genoemd als uitgangspunten voor verdere onderhandelingen over de schade aan de kermis-attracties. Partijen verschillen derhalve van mening over de hoogte van de klager als gevolg van de brand van 6 april 1999 toekomstige schade-uitkering. De onderhavige tuchtrechtelijke procedure biedt niet de mogelijkheid deze uitkering vast te stellen. De Raad moet zich beperken tot een beoordeling van het door verzekeraar ingenomen standpunt. Verzekeraar heeft met betrekking tot de onder 4. genoemde bedragen in redelijkheid kunnen afgaan op inlichtingen die kennelijk afkomstig waren van de door hem met de schaderegeling belaste expert.

6. Verzekeraar is met dit een en ander alsnog op een zodanige wijze tegemoet-gekomen aan het onderdeel van de klacht waarin hem onheuse bejegening van klager en

2001/27 Div

onzorgvuldige schadebehandeling wordt verweten, dat naar het oordeel van de Raad geen voldoende termen aanwezig zijn die een verdere voortzetting van de klachtbehandeling zouden rechtvaardigen. Derhalve zal ook dit onderdeel van de klacht ongegrond worden verklaard.

De beslissing

De Raad verklaart de klacht ongegrond.

Aldus is beslist op 23 april 2001 door Mr. D.H.M. Peeperkorn, voorzitter, Mr. J. Borgesius, Mr. J.G.C. Kamphuisen, mr Th. B. ten Kate en Mr. E.M. Wesseling-van Gent, leden van de Raad, in tegenwoordigheid van Mr. C.A.M. Splinter, secretaris.

De Voorzitter:

(Mr. D.H.M. Peeperkorn)

De Secretaris:

(Mr. C.A.M. Splinter)